

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ

ΘΡΑΚΗΣ

ΤΥΧΑΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ

Πλούσια και ελπιδοφόρα ήσαν τὰ εὑρήματα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

Χωρίον Σύμβολα

Τὸ Παπίκιον ὄρος εἶναι ἡ ὑψηλότερα κορυφή (1483 μ.) τοῦ ΝΑ. τμήματος τῆς ὁροσειρᾶς τῆς Ροδόπης. Εἰς τοὺς πρόποδας τούτου καὶ περὶ τὰ 10 χλμ. Β. τῆς Κομοτηνῆς, ἐξῶθι τοῦ χωρίου Σύμβολα, ἀνευρέθησαν τυχαίως ὑπὸ τοῦ δασοφύλακος Ἰ. Χατζηφιλιππίδη, κατὰ μῆνα Φεβρουάριον, τὰ κάτωθι ἀρχαία:

1) Σιδηρὰ λόγχη, μήκ. 1.32 μ. (Πί ν. 398 ε.).
2) Κάνθαρος πῆλινος, ὕψ. 0,165 μ. (Πί ν. 398 δ.).

3) Χαλκοῦν κράνος, ὕψ. 0,265 μ. (Πί ν. 398 β.).
Ἡ λόγχη ἦτο λίαν ὠξειδωμένη, τὸ δὲ κράνος θρυμματισμένον. Μετεφέρθησαν ἀμέσως εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, ὅπου ἐγένετο ὁ καθαρισμὸς τούτων, συγκόλλησις καὶ συμπλήρωσις τοῦ κράνου, ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ τεχνίτου τοῦ ἐργαστηρίου συντηρήσεως χαλκῶν ἀντικειμένων Ἰ. Δαμίγου. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ ἀντικείμενα ἐκτίθενται ἤδη εἰς τὴν Γ' αἴθουσαν τοῦ Μουσείου Κομοτηνῆς.

Διδυμότειχον - Πλωτινούπολις

Πλησίον τῆς πόλεως Διδυμότειχον καὶ ἐπὶ τοῦ λόφου Ἀγία Πέτρα, ἀνευρέθη τυχαίως, κατὰ τὴν κατασκευὴν χαρακώματος ὑπὸ στρατιωτῶν, εἰς βάθος 1.60 μ., χρυσὴ προτομή, μεγέθους μικροτέρου τοῦ φυσικοῦ, γενειοφόρου ἀνδρός, φέροντος θώρακα.

Ἡ προτομή εἶναι σφυρήλατος ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ (24 καρ.), βάρους περίπου ἐνὸς χιλιογράμμου. Τὸ συνολικόν του ὕψος εἶναι 0,25 μ., τὸ δὲ πᾶχος τοῦ ἐλάσματος 0,001 μ. περίπου. Αὕτη, διατηρουμένη ἐν τῷ συνόλῳ καλῶς, φέρει τριγωνικὴν ὀπὴν εἰς τὴν ἀριστερὰν παρεῖαν, ἐκ κτυπήματος σκαπάνης, συνεπεία τοῦ ὁποίου καὶ ἡ ὅλη πλευρὰ (παρεῖα, μέτωπον, κρόταφος) ἔχει πιεσθῇ πρὸς τὰ ἔσω, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παραμορφωθῇ ἀρκούντως. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῶν ἀνωτέρω, εἰς χεῖρας μας εὐρίσκεται ἓν ἐξαιρετὸν ἔργον τέχνης, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ὠραιότερον καὶ πολυτιμότερον εὑρημα καὶ ἀπόκτημα τοῦ Μουσείου Κομοτηνῆς (περὶ τούτου βλ. ΑΑΑ 1968, τεύχος β').

Διδυμότειχον

Πέραν τοῦ Διδυμοτείχου καὶ τοῦ χωρίου Λάδη, εἰς τὸν 30ὸν χιλιόμετρον πρὸς Χελιδόνα, ἔκειτο εἰς τὸ ἄκρον ἐνὸς ἀγροῦ, μεταξὺ ἄλλων λίθων, ἡκρωτηριασμένον μαρμάρινον ἀγαλμα ἱματιοφόρου ἀνδρός ρωμαϊκῶν χρόνων (Πί ν. 398 α.). Ἐλλείπουν ἡ κεφαλὴ καὶ οἱ πόδες ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς κνήμης. Σφζόμενον ὕψος 1.30 μ. Τοῦτο μετεφέρθη εἰς τὴν Συλλογὴν Διδυμοτείχου.

Ἀρδάνιον Ἐβρου

Περὶ τὰ 3 χλμ. νοτίως τοῦ χωρίου Ἀρδάνιον, κατὰ τὴν λήψιν χωμάτων ὑπὸ μηχανικῶν ἐκσκαφῶν ἐκ τινος «τούμπας», διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ἐκεῖθεν διερχομένης ὁδοῦ, ἀπεκαλύφθη κάλυμμα σαρκοφάγου ἐκ μαρμάρου, μήκ. 2.25 καὶ πλ. 1.10 μ. Αὕτη εἶχε προσανατολισμὸν ἐκ Β. πρὸς Ν., δὲν περιεῖχε δὲ κτερίσματα. Μετὰ τὴν καταμέτρησιν καὶ φωτογράφησιν ἀφέθη ἐπὶ τόπου διὰ τὴν διενέργειαν ἀνασκαφῆς ἐν καιρῷ.

Σουφλί

Εἰς τὴν θέσιν Τρανὸ Ρέμμα, περὶ τὰ 4 χλμ. βορείως τοῦ Σουφλίου καὶ περὶ τὰ 400 μ. δυτικῶς τῆς δημοσίας ὁδοῦ, εἰς τὴν συμβολὴν δύο μικροτέρων ρευμάτων, ἀπεκαλύφθησαν ὑπὸ στρατιωτικῆς Μονάδος, ἐρείπια οἰκοδομῆς μεταβυζαντινῶν χρόνων, βαθύτερον δὲ (εἰς βάθος 2.20 μ.) εὐρέθησαν *in situ*, δύο ὑπερμεγέθεις πίθοι ἀποθηκεύσεως τροφίμων: α' πίθος, ὕψ. 1.25, διάμ. στομίου 0,33 μ., β' πίθος, ὕψ. 1.30, διάμ. στομίου 0,40 μ. (Πί ν. 398 γ.). Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἀντ/ρχου Ἡλιοπούλου οἱ πίθοι μετεφέρθησαν εἰς τὴν προσωρινὴν Συλλογὴν Τραϊανουπόλεως (Φυλάκιον Ἐγνατίας ὁδοῦ).

Κομοτηνὴ

Εἰς τὸν προϊστορικὸν συνοικισμὸν τῆς Παραδημῆς, περὶ τὰ 6 χλμ. ἐκ Κομοτηνῆς, κατόπιν ἀδείας τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου, διενεργήθη ὑπὸ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ διὰ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γ. Μπακαλάκη, στρωματογραφικὴ τομὴ, εἰς βάθος 5 μ. περίπου, λεπτομερὴς δὲ ἐκθεσις ταύτης θὰ περιληφθῇ εἰς τὴν δημοσίευσιν τῶν ἀγγείων τοῦ Μουσείου Θεσσαλονίκης.

Μετὰ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γ. Μπακαλάκη, μετέφερα εἰς τὸ προαύλιον τοῦ Μουσείου Κομοτηνῆς, τὴν λιθίνην βάσιν ταφικοῦ μνημείου, ἐκ τῆς ἀρχαίας Στρώμης, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποκαλυφθῇ ὑπὸ τοῦ ἰδίου πρὸ ἐτῶν, διὰ τὴν ἐκθεσιν τούτου ἐν καιρῷ εἰς τὸ νέον Μουσεῖον Κομοτηνῆς, λόγφ

τῆς ἐξαιρετικῆς διὰ τὰ ταφικά μνημεῖα σημασίας του.

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ

Συνεχίσθησαν καὶ ἐφέτος αἱ ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς (βλ. κατωτέρω ἔκθεσιν τοῦ κ. J. MacCredie, διευθυντοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀποστολῆς εἰς τὴν Σαμοθράκην). Ὅμοίως συνεχίσθη ἡ συγκόλλησις, καταγραφή καὶ φωτογράφησις τῶν εὐρημάτων τῆς Νοτίας Νεκροπόλεως, ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Ἐφόρου καὶ τῆς δ. E. Dusenbery.

Βορεία Νεκρόπολις

Ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου ἐγένετο ὀλιγοήμερος ἔρευνα εἰς τὴν παραλίαν τῆς Παλαιαπόλεως, ἐνθα ἡ γνωστὴ Βορεία Νεκρόπολις, παρὰ τὴν Ἀγίαν Παρασκευὴν καὶ κατὰ μήκος τῆς νέας ὁδοῦ πρὸς Θέρμα - Λουτρά, καθ' ὅσον, κατὰ τὴν διάνοξιν χάνδακος πρὸς τοποθέτησιν σωλῆνων τοῦ ὑδραγωγείου τῆς Παλαιαπόλεως, ἀπεκαλύφθησαν τάφοι. Τὴν σχετικὴν δαπάνην ἀνέλαβεν ἡ Ὑπηρεσία Ἐργεῶν Βελτιώσεων Νομοῦ Ἐβρου.

Οἱ ἀνασκαφέντες δέκα περίπου τάφοι περιεῖχον χρυσᾶ, πῆλινα καὶ ὕαλινα ἐνρήματα, ἀνάγονται δὲ εἰς τοὺς ρωμαϊκοὺς χρόνους¹.

ΣΤΕΡΕΩΣΙΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Ὑπὸ τοῦ ΕΟΤ διετέθη πίστωσις διὰ τὴν στερέωσιν καὶ συντήρησιν τῶν Μεσαιωνικῶν Πύργων τῆς Παλαιαπόλεως, τῆς Χώρας καὶ τοῦ Φονιᾶ εἰς Σαμοθράκην² οὐδεμία δμως ἐργασία ἐγένετο, λόγῳ ἀπασχολήσεως τῶν εἰδικῶν τεχνιτῶν τῆς Διευθύνσεως Ἀναστηλώσεως εἰς ἄλλας ἐργασίας τῆς Ὑπηρεσίας.

A. BABPITZAE

*

SAMOTHTRACE 1965

These unexpected discoveries on the Eastern Hill are of the highest interest for the history of Samothrace and its Sanctuary, not only attesting the presence of monumental structures in an area of the Sanctuary where they were seemingly lacking but also involving historical personalities whose benefactions to the Sanctuary otherwise documented. For, as has long been known, Lysimachos was honored by the city as Euergetes (cf. *Samothrace*, 2, I, p. 5) and,

1. Σχετικὴ λεπτομερὴς ἔκθεσις δημοσιευθήσεται προσεχῶς. Πρβλ. *Samothrace*, vol. 8 P. I. Sporadic finds, P. II. The Necropolis

as Professor Lehmann recognized, Philip III Arrhidaios made an earlier princely dedication to the Samothracian Gods before his accession to the throne — the Altar Court.

Excavation in the Sanctuary was preceded for some weeks in May and June of 1964 and followed in August and September of 1965 by work connected with the South Nekropolis under the customary joint supervision of Mrs. John Dusenbery and Mr. Andreas Vavritsas. Miss Elaine Loeffler again served as recorder. We are indebted to the McAfee Foundation for its generous support of our work in 1964 and to the Wildenstein Foundation for making it possible for two students from the Conservation Center of the Institute of Fine Arts to join this wing of our staff to assist in the conservation and restoration of finds from the nekropolis: Miss Heather Lechtman, in 1964, and Mr. Norman Muller in 1965. Our long-time associate and friend, the late Mr. Georgios Kontogeorgios, carried out a last season of work with us in 1964. Since 1949 he had been a devoted and skillful member of our staff. We were especially happy, therefore, that a second of his sons, Mr. Apostolos Kontogeorgios, Chief Restorer of the Archaeological Museum in Thessaloniki, was able to take his place in the summer of 1965.

Mrs. Dusenbery reports on these activities as follows:

«During 1964, work continued on the excavation, restoration, recording and study of the material from the South Nekropolis. Part of the season was spent in checking and augmenting records of the finds of previous years and making a start on detailed study of the material for publication in *Bollingen Series LX*.

The period of excavation was a brief one and largely confined to clearing and regulating a few peripheral sections of the site. We first excavated the sections dominated by the olive tree which we had purchased on the final day of the season in 1963. This area was adjacent to a spectacular complex of early Roman tombs, and we had hoped that it would add to our important groups of objects from that period. We did find new material in this area, but were disappointed to discover that most of the tombs were much disturbed.

We also cleared the northeast corner of our site where the cemetery lies high above the riverbed and the path to the Ptolemaion. Here,

Θράκη: α. Διδυμότειχον. Μαρμάρινον ἄγαλμα, β. Χωρίον Σύμβολα. Χαλκοῦν κράνος.
γ. Σουφλί. Πίθος β', δ-ε. Χωρίον Σύμβολα. Πήλινος κάνθαρος καὶ σιδηρὰ λόγχη

Α. ΒΑΒΡΙΤΣΑΣ